

تست فیزیک کنکور

فصل سوم فیزیک دهم

کار انرژی و توان

حسین هاشمی

۱) اگر تندی جسمی در یک مسیر ثابت بماند، کدام موارد الزاماً درست است؟

الف) کار نیروی خالص وارد بر جسم صفر است.

ب) انرژی مکانیکی جسم ثابت می‌ماند.

پ) نیروی خالص وارد بر جسم صفر است.

الف ۱) پ ۲) الف و ب ۳) ب و پ ۴)

پاسخ: ۱) ۲) ۳) ۴) با توجه به قضیه کار و انرژی جنبشی با ثابت ماندن تندی جسم، انرژی جنبشی نیز ثابت مانده، سپس تغییر انرژی جنبشی همینطور کار نیروی خالص وارد بر آن صفر است.

گزینه ب صحیح نیست چون ممکن است در اثر یک نیروی ناپایدار مانند اصطکاک و ... جسم با تندی ثابت حرکت کند (یا روی سطح شیبدار حرکت کند و ...) که در این صورت انرژی مکانیکی آن ثابت نمی‌ماند.

گزینه پ صحیح نیست چون ممکن است جسم روی مسیر خمیده حرکت کند که در این صورت حرکت به دلیل تغییر جهت سرعت و در نتیجه به دلیل تغییر سرعت، یک حرکت شتابدار است.

۱۴۰۰ تجربی خارج

۲) اگر شهاب سنگی به جرم $۲,۱ \times ۱۰^۴ \text{ kg}$ با تندی $۸ \frac{\text{km}}{\text{s}}$ به زمین برخورد کند، انرژی جنبشی آن در لحظه برخورد، معادل انرژی حاصل از انفجار چند تن TNT است؟ (انرژی حاصل از انفجار هر تن TNT برابر $۴,۲ \times ۱۰^۹ \text{ J}$ است.)

۳۲۰ (۴)

۱۶۰ (۳)

۳۲ (۲)

۱۶ (۱)

پاسخ: (۱) (۲) (۳) (۴)

$$K = \frac{1}{2}mv^2 = \frac{1}{2} \times 2,1 \times 10^4 \times (8000)^2 \rightarrow K = 32 \times 2,1 \times 10^{10} \text{ J}$$

حال با یک تناسب ساده داریم:

1 Ton TNT	$4,2 \times 10^9 \text{ J}$	$\rightarrow x = \frac{32 \times 2,1 \times 10^{10}}{4,2 \times 10^9} \rightarrow x = 160$
$x = ?$	$32 \times 2,1 \times 10^{10} \text{ J}$	

۱۴۰۰ ریاضی خارج

۳ نیروی $\vec{F} = (30N)\vec{i} + (40N)\vec{j}$ به جسمی به جرم $5kg$ وارد می‌شود و آن را روی

سطح افقی به اندازه $\vec{\Delta x} = (6m)\vec{i}$ جابه‌جا می‌کند. کار نیروی \vec{F} در این جابه‌جایی چند ژول است؟

۴۲۰ (۴)

۳۰۰ (۳)

۲۴۰ (۲)

۱۸۰ (۱)

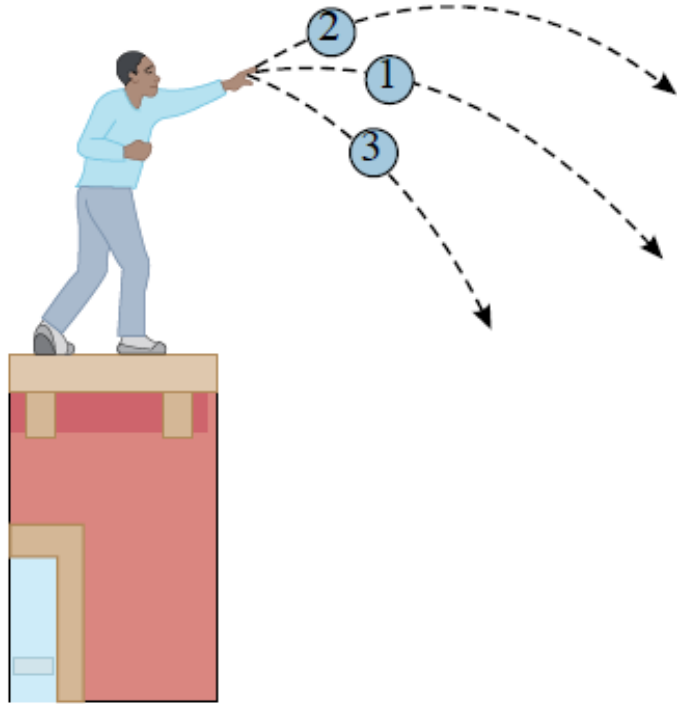
پاسخ: (۱) (۲) (۳) (۴)

$$W = f_x \times \Delta x \Rightarrow W = 30 \times 6 = 180j$$

۴ مطابق شکل زیر، سه توپ مشابه از بالای ساختمانی، از یک نقطه با سرعت یکسان پرتاب

می‌شوند. اگر کار نیروی وزن روی سه توپ از لحظه پرتاب تا رسیدن به زمین W_1 ، W_2 و W_3

باشد، کدام رابطه درست است؟

$W_1 = W_2 = W_3$ ①

$W_2 > W_1 > W_3$ ②

$W_3 < W_2 < W_1$ ③

$W_2 = W_3 > W_1$ ④

پاسخ: ① ② ③ ④

طبق رابطه $W_{mg} = mgh$ ، با توجه به مشابه بودن توپ‌ها و ارتفاع یکسان آن‌ها تا زمین، کار نیروی وزن بر روی هر

سه توپ یکسان است.

۹۸ ریاضی

۵ هواپیمایی به جرم ۶۰ تن با تندی $۸۰ \frac{m}{s}$ از باند فرودگاه بلند می‌شود و در مدت یک

دقیقه تندی آن دو برابر می‌شود و به ارتفاع ۶۰۰ متری از سطح زمین می‌رسد. در این یک دقیقه،

کار نیروی وزن روی هواپیما چند ژول است و انرژی مکانیکی هواپیما چند ژول افزایش می‌یابد؟

پاسخ: ۴ ۳ ۲ ۱ گام اول: می‌دانیم کار نیروی وزن: $(g = ۱۰ \frac{N}{kg})$

$$W_{\text{وزن}} = -mg\Delta h = -(۶۰ \times ۱۰^۳)(۱۰)(۶۰۰) = -۳۶ \times ۱۰^۷ J \Rightarrow W_{\text{وزن}} = -۳,۶ \times ۱۰^۸ J$$

$$E = U + K \Rightarrow \Delta E = \Delta U + \Delta K = mg\Delta h + \frac{1}{2}m(۱۶۰^۲ - ۸۰^۲)$$

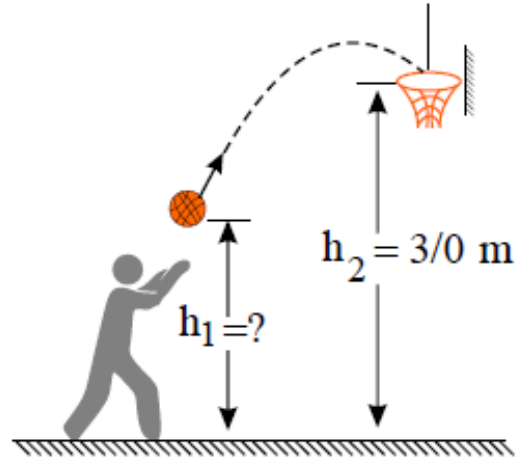
$$\Rightarrow \Delta E = ۳,۶ \times ۱۰^۸ + \frac{1}{2} \times (۶۰ \times ۱۰^۳) \times \underbrace{(۲۵۶۰۰ - ۶۴۰۰)}_{۱۹۲۰۰}$$

$$\Rightarrow \Delta E = ۳,۶ \times ۱۰^۸ + \underbrace{۵۷۶ \times ۱۰^۶}_{۵,۷۶ \times ۱۰^۸} = ۹,۳۶ \times ۱۰^۸ J \Rightarrow \Delta E = ۹,۳۶ \times ۱۰^۸ J$$

۶ در شکل زیر، ورزشکار توپ را با تندی (سرعت) اولیه $6 \frac{m}{s}$ پرتاب می‌کند و اندازه

سرعت توپ در لحظه ورود به سبد $5 \frac{m}{s}$ است. فاصله نقطه پرتاب توپ تا سطح زمین (h_1) چند

متر است؟ (مقاومت هوا ناچیز است و $g = 10 \frac{m}{s^2}$ است.)

۲,۴۶ (۲)

۲,۴۵ (۱)

۲,۶۴ (۴)

۲,۵۵ (۳)

$$E_2 = E_1 \Rightarrow U_2 + K_2 = U_1 + K_1 \Rightarrow mgh_2 + \frac{1}{2}mv_2^2 = mgh_1 + \frac{1}{2}mv_1^2 \quad \text{پاسخ: (۱) (۲) (۳) (۴)}$$

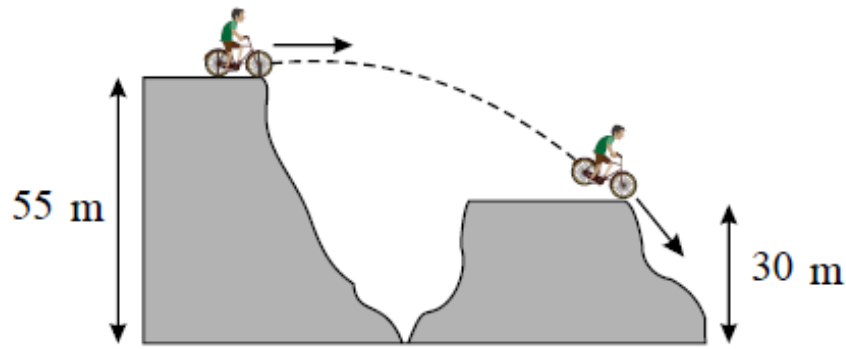
$$\Rightarrow 10 \times 3 + \frac{1}{2} \times 25 = 10 \times h_1 + \frac{1}{2} \times 36 \xrightarrow{\times 2} 60 + 25 = 20h_1 + 36 \Rightarrow 20h_1$$

$$= 85 - 36 = 49 \Rightarrow h_1 = \frac{49}{20} = 2,45 \text{ m}$$

۷ در شکل زیر، موتورسوار با سرعتی به بزرگی $۲۰ \frac{m}{s}$ از تپه اول جدا می‌شود. اگر تنها

نیروی مؤثر، نیروی وزن باشد، بزرگی سرعت آن در لحظه رسیدن به تپه دوم، چند متر بر ثانیه

است؟ $(g = ۱۰ \frac{m}{s^2})$

۲۸ ۲

۲۵ ۱

۴۰ ۴

۳۰ ۳

پاسخ: ۱ ۲ ۳ ۴

$$W_t = \Delta K \Rightarrow \begin{cases} W_{mg} = \Delta K \\ W_{mg} = -\Delta U_g \end{cases} \Rightarrow \Delta K = -\Delta U_g \Rightarrow \frac{1}{2}m(v_2^2 - v_1^2) = mg(h_1 - h_2)$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2}(v_2^2 - 20^2) = +10 \times \underbrace{(55 - 30)}_{25} = 250 \Rightarrow v_2^2 = 400 + 500 = 900 \Rightarrow v_2 = 30 \frac{m}{s}$$

۹۹ ریاضی خارج

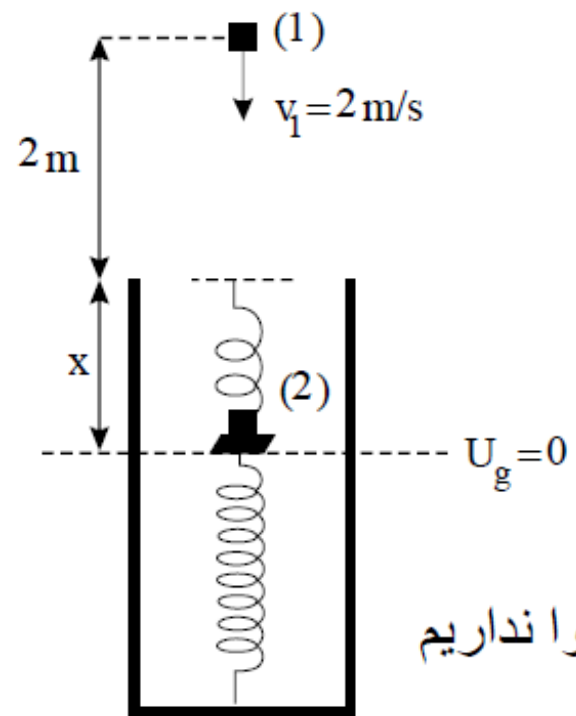
۸) مطابق شکل زیر، وزنه‌ای به جرم ۲ کیلوگرم را با سرعت اولیه $۲ \frac{m}{s}$ از ۲ متری بالای یک

فنر قائم، به سمت فنر پرتاب می‌کنیم. اگر از جرم فنر و مقاومت هوا صرف‌نظر کنیم و بیشینه

انرژی ذخیره شده در فنر $۴۶ J$ باشد، بیشینه تراکم طول فنر چند سانتی‌متر است؟)

$$(g = ۱۰ \frac{m}{s^2})$$

پاسخ: ۱ ۲ ۳ ۴

$$\begin{cases} U_1 = U_g = mgh = ۲۰(۲ + x) \\ K_1 = \frac{1}{2}mv_1^2 = \frac{1}{2}(۲)(۲)^2 = ۴J \\ U_2 = U_{2g} + U_{2e} = ۰ + ۴۶ = ۴۶J \\ K_2 = ۰ \end{cases}$$

$$\text{مقاومت هوا نداریم} \Rightarrow E_2 = E_1 \Rightarrow U_2 + K_2 = U_1 + K_1 \Rightarrow ۴۶ + ۰ = ۲۰(۲ + x) + ۴$$

$$\Rightarrow ۴۲ = ۴۰ + ۲۰x \Rightarrow x = \frac{۲}{۲۰} = \frac{1}{10}m = ۱۰cm \Rightarrow x = ۱۰cm$$

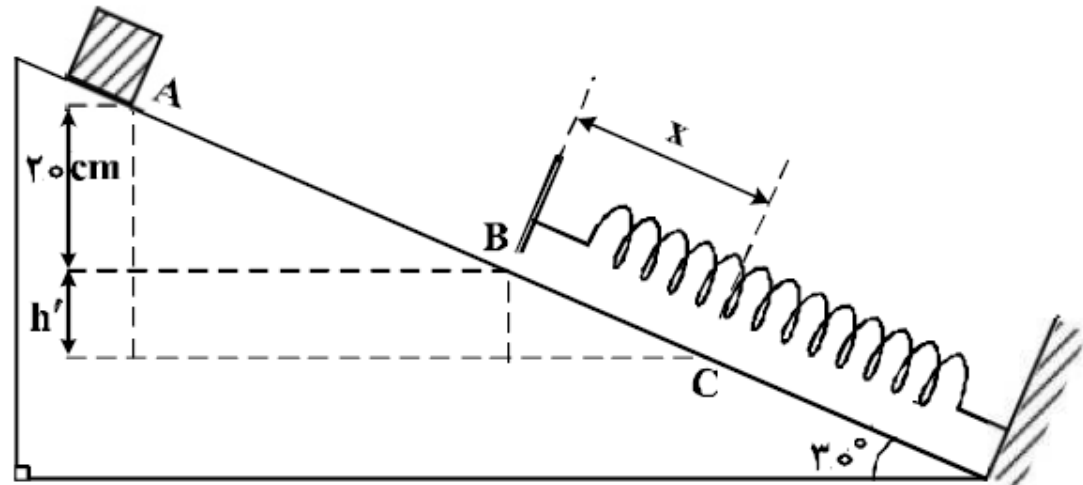
۹۹ تجربی

۹ جسمی به جرم ۲ کیلوگرم روی سطح شیبدار با اصطکاک ناچیز به سمت پایین می‌لغزد و با

سرعت 2 m/s از نقطه A عبور کرده و در نقطه B به فنر برخورد می‌کند. اگر حداکثر فشردگی

فنر x و بیشینه انرژی ذخیره شده در فنر 10 ژول باشد، x چند سانتی‌متر است؟

$$(g = 10\text{ m/s}^2)$$

۲۰ (۲)

۱۰ (۱)

۴۰ (۴)

۳۰ (۳)

پاسخ: (۱) (۲) (۳) (۴)

$$\Rightarrow 2 \times 10 \times (0,2 + x \sin 30^\circ) + \frac{1}{2} \times 2 \times 2^2 = 10$$

پایستگی انرژی مکانیکی: $E_A = E_C \Rightarrow mgh_A + \frac{1}{2}mV_A^2 = U_e$

$$20(0,2 + \frac{x}{2}) + 4 = 10 \Rightarrow x = 0,2\text{ m} = 20\text{ cm}$$

۱۰) برای اینکه سرعت وزنه‌ای با جرم معین از صفر به v برسد، باید کار W_1 روی آن انجام

شود و برای اینکه سرعت این وزنه از v به $3v$ برسد، باید کار W_2 روی آن انجام شود. نسبت

$\frac{W_2}{W_1}$ چقدر است؟

۹ (۴)

۸ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

پاسخ: (۱) (۲) (۳) (۴) با استنباط از متن تست داده شده چنین برمی آید W_1 و W_2 کار نیروی خالص وارد بر جسم

است که تغییرات سرعت جسم منوط به انجام این کار است.

$$W_t = \Delta K = \frac{1}{2}m(v_2^2 - v_1^2) \rightarrow \begin{cases} W_1 = \frac{1}{2}m(v^2 - 0^2) = \frac{1}{2}mv^2 \\ W_2 = \frac{1}{2}m((3v)^2 - v^2) = 4mv^2 \end{cases} \rightarrow \frac{W_2}{W_1} = 8$$

۹۸ تجربی خارج

۱۱) رانندهٔ خودرویی به جرم ۲ تن که با سرعت 36 km/h در یک مسیر مستقیم و افقی در حرکت است، با دیدن مانعی ترمز می‌کند. در اثر ترمز خودرو با طی مسافت ۴ متر می‌ایستد. نیروی اصطکاک وارد شده بر خودرو چند نیوتون است؟

۲۵۰۰۰ (۴)

۱۵۰۰۰ (۳)

۱۲۵۰۰ (۲)

۷۵۰۰ (۱)

پاسخ: (۴) (۳) (۲) (۱)

$$\text{قضیهٔ کار و انرژی جنبشی: } W_t = \frac{1}{2} m (v_f^2 - v_i^2) \xrightarrow{W_t = W_f} -f \cdot d = \frac{1}{2} m (v_f^2 - v_i^2)$$

$$\Rightarrow -f \times 4 = \frac{1}{2} \times 2000 (0 - 10^2) \Rightarrow f = 25000 \text{ N}$$

۱۲) گلوله‌ای به جرم $40g$ با سرعت افقی که بزرگی آن $300 \frac{m}{s}$ است، به دیواری برخورد می‌کند و پس از طی مسافت $20cm$ داخل دیوار، متوقف می‌شود. کار نیرویی که دیوار به گلوله وارد می‌کند، چند ژول است؟

۴) -600

۳) -6

۲) -1800

۱) -18

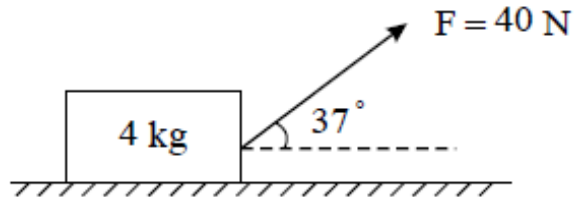
پاسخ: ۱) ۲) ۳) ۴) طبق فرض سؤال گلوله افقی حرکت می‌کند، پس کار نیروی وزن صفر است:

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_{mg} + W_F = \frac{1}{2}m(v^2 - v_0^2) \Rightarrow W_F = \frac{1}{2}\left(\frac{4}{100}\right)(0^2 - 300^2)$$

$$\Rightarrow W_F = \frac{-2}{100} \times 9 \times 10^4 = -1800J \Rightarrow W_F = -1800J$$

۱۳) مطابق شکل زیر، به جسمی به جرم ۴ کیلوگرم روی سطح افقی نیروی $F = 40\text{ N}$ وارد

می‌شود و پس از طی مسافت ۱٫۶ متر سرعتش از صفر به 4 m/s می‌رسد. نیروی اصطکاک چند

- نیوتون است؟ $(\cos 37^\circ = 0,8)$ (۱) ۴ (۲) ۱۲ (۳) ۲۰ (۴) ۳۲

$$W_t = \Delta K \rightarrow W_F + \underbrace{W_{F_N}}_{\text{صفر}} + \underbrace{W_{mg}}_{\text{صفر}} + W_{f_k} = \frac{1}{2} m (v_2^2 - v_1^2)$$

پاسخ: (۱) (۲) (۳) (۴)

$$\rightarrow Fd \cos 37^\circ + f_k d \cos 180^\circ = \frac{1}{2} m (v_2^2 - 0^2)$$

$$\rightarrow 40 \times 1,6 \times \frac{4}{10} + f_k \times 1,6 \times (-1) = \frac{1}{2} \times 4 \times (4^2) = 32$$

$$\rightarrow 51,2 - 1,6 f_k = 32 \rightarrow \boxed{f_k = 12\text{ N}}$$

۱۴) چتربازی به جرم کل 1000 kg از بالونی در ارتفاع 500 متر از سطح زمین با سرعتی به بزرگی $1,5 \frac{m}{s}$ به بیرون بالون می‌پرد. اگر او با سرعتی به بزرگی $4,5 \frac{m}{s}$ به زمین برسد، کار نیروی مقاومت هوا روی چترباز در طول مسیر سقوط چند کیلوژول است؟ $(g = 10 \frac{m}{s^2})$

$$W_{FD} = E_f - E_i = U_f + K_f - U_i - K_i$$

-900 (1)

$$W_{FD} = \Delta U + \Delta K = mg\Delta h + \frac{1}{2}m(v_f^2 - v_i^2)$$

-500,9 (2)

-500 (3)

-499,1 (4) ✓

$$= 1000 \times 10 \times 500 - 500 + \frac{1}{2} \times 1000 (4,5^2 - 1,5^2)$$

$$= (-500 + 8000) \text{ J} \approx 7500 \text{ J}$$

۹۹ تجربی خارج

۱۵) یک پمپ آب در هر ساعت ۲۵۲ تن آب را تا ارتفاع ۱۲ متر بالا می‌کشد. اگر بازده پمپ

۸۰ درصد باشد، توان پمپ چند کیلووات است؟ ($g = 10 \text{ m/s}^2$)

۱۰٫۵ (۴)

۸٫۴ (۳)

۸ (۲)

۷٫۵ (۱)

پاسخ: ۴ (۳) (۲) (۱)

$$R_a = \frac{mgh}{Pt} \Rightarrow \frac{80}{100} = \frac{252000 \times 10 \times 12}{P \times 3600} \Rightarrow P = 10,5 \text{ kW}$$

۹۸ تجربی

۱۶) یک ماشین بالابر، برای بالا بردن وزنه‌ای به جرم 50 kg تا ارتفاع معینی از سطح زمین

2000 J انرژی مصرف می‌کند. اگر این وزنه از ارتفاع فوق بدون سرعت اولیه در شرایط خلأ رها

شود، با تندی $8\frac{m}{s}$ به زمین می‌رسد. بازده این ماشین چند درصد است؟ $(g = 10\frac{N}{kg})$

۸۰ (۴)

۷۵ (۳)

۶۰ (۲)

۵۵ (۱)

پاسخ: ۴ (۳) (۲) (۱) گام اول: چون شرایط خلأ است، انرژی مکانیکی جسم هنگام رسیدن به سطح زمین با انرژی

مکانیکی وزنه در ارتفاع h از سطح زمین (که توسط بالابر به این ارتفاع رسانده شده) برابر است، پس:

$$E = mgh = \frac{1}{2}m V^2 = \frac{1}{2} \times 50 \times 8^2 = 1600\text{ J}$$

تندی جسم هنگام برخورد به زمین

$$\text{بازده} = \frac{\text{انرژی خروجی}}{\text{انرژی ورودی}} \times 100 = \frac{1600\text{ J}}{2000\text{ J}} \times 100 = 80\%$$

۱۴۰۰ تجربی

۱۷) پمپ آبی در هر دقیقه ۳ متر مکعب آب رودخانه‌ای را به نقطه‌ای منتقل می‌کند که ارتفاع

آن تا سطح آب رودخانه ۲۴ متر است. اگر توان ورودی پمپ ۲۰ کیلووات باشد، بازده پمپ چند

درصد است؟ ($\rho_{\text{آب}} = 1 \frac{g}{cm^3}$ و $g = 10 \frac{m}{s^2}$)

۳۰ (۴)

۴۰ (۳)

۶۰ (۲)

۷۰ (۱)

پاسخ: (۱) (۲) (۳) (۴)

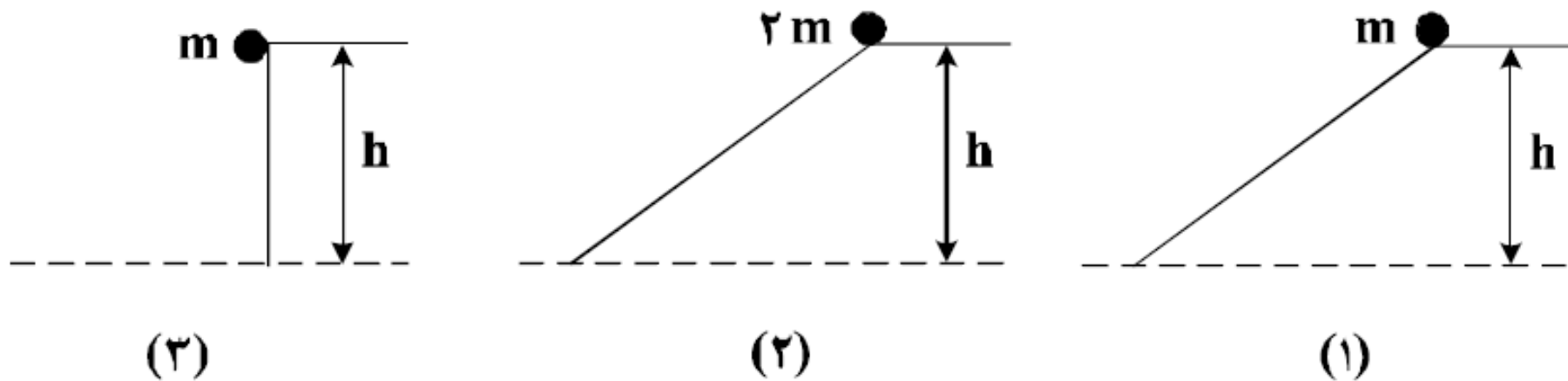
$$\left\{ \begin{array}{l} R_a = \frac{P_{\text{خروجی}}}{P_{\text{ورودی}}} \text{ و } \rho = 1000 \frac{kg}{m^3} = \frac{m}{v} = \frac{m}{3m^3} \Rightarrow m = 3000 kg \\ P_{\text{ورودی}} = 20 kW \text{ و } P_{\text{خروجی}} = \frac{mgh}{t} = \frac{(3000 \times 10 \times 24) J}{60 s} = 50 \times 240 W \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow P_{\text{خروجی}} = 12 kW \Rightarrow R_a = \frac{12 kW}{20 kW} = \frac{6}{10} \text{ درصد } 60 \text{ یا}$$

۱۶۵- سه گلوله مطابق شکل زیر از حال سکون و از ارتفاع h نسبت به سطح افق رها می‌شوند و نیروی اصطکاک و مقاومت هوا بر آنها وارد نمی‌شود. کدام مورد درست است؟

(۱) انرژی جنبشی هر سه گلوله در لحظه رسیدن به زمین یکسان است. **برای ۲ متفاوت است.**
 (۲) بزرگی سرعت هر سه گلوله در لحظه رسیدن به زمین یکسان است. **✓**

(۳) تکانه هر سه گلوله در لحظه رسیدن به زمین یکسان است. **برای ۲ متفاوت است.**
 (۴) هر سه مورد درست است.

✓ برای هر سه گلوله برابر است. $v = \sqrt{2gh}$

۱) گلوله‌ای به جرم $200g$ از ارتفاع h رها می‌شود. اگر کل کار انجام شده روی گلوله در ثانیه

آخر حرکت برابر $70J$ باشد، h چند متر است؟ (از مقاومت هوا صرف نظر شود و

$$g = 10 \text{ m/s}^2$$

۸۰

۶۰

۴۵

۳۵

$$W = mgh = 70 \rightarrow h = \frac{70}{0.2 \times 10} = 35 \text{ m}$$

۳۵
۴۵
۲۵
۱۵
۵
} ۱۰ m

۲) گلوله‌ای از ارتفاع h رها می‌شود. این گلوله با سرعت v از ارتفاع ۹ متری زمین عبور

می‌کند و با سرعت $\frac{3}{2}v$ به زمین می‌رسد. h چند متر است؟ (از مقاومت هوا صرف نظر شود و

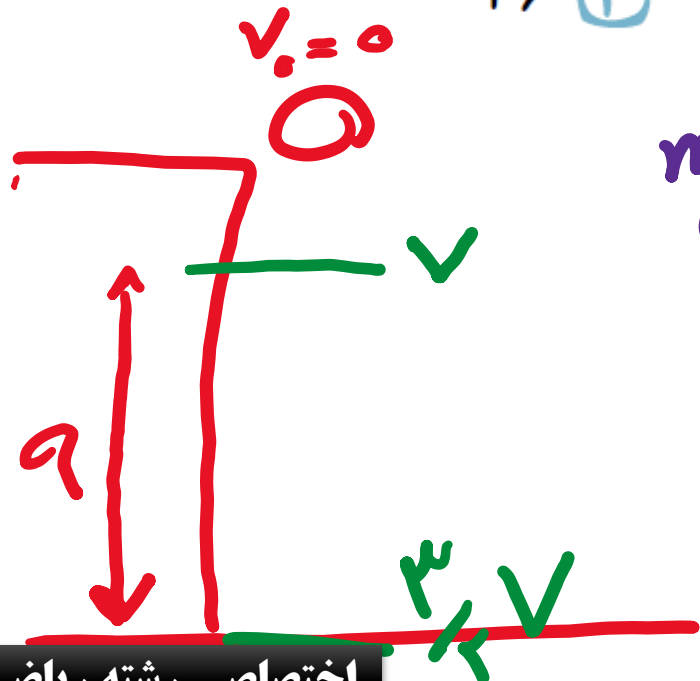
$$(g = 10 \text{ m/s}^2)$$

۳۶ (۴)

۳۲٫۴ (۳)

۱۸ (۲)

۱۶٫۲ (۱) ✓

$$mg \Delta h = \frac{1}{2} m (v_f^2 - v_i^2) \Rightarrow 180 = \frac{9}{2} v^2$$

$$\Rightarrow v^2 = \frac{2 \times 180}{9} = 2 \times 40 \Rightarrow v = 2 \times 4 = 8 \text{ m/s}$$

$$\Rightarrow \frac{3}{2} v = \frac{3}{2} \times 8 = 12 \text{ m/s}$$

$$\Rightarrow h = \frac{v_f^2}{2g} = 14.4 \text{ m}$$

۹۸ ریاضی

۳) گلوله‌ای به جرم $100g$ در شرایط خلاء از ارتفاع h رها می‌شود و پس از مدتی به زمین

می‌رسد. اگر انرژی جنبشی گلوله در لحظه برخورد به زمین $24,2J$ باشد، سرعت متوسط گلوله

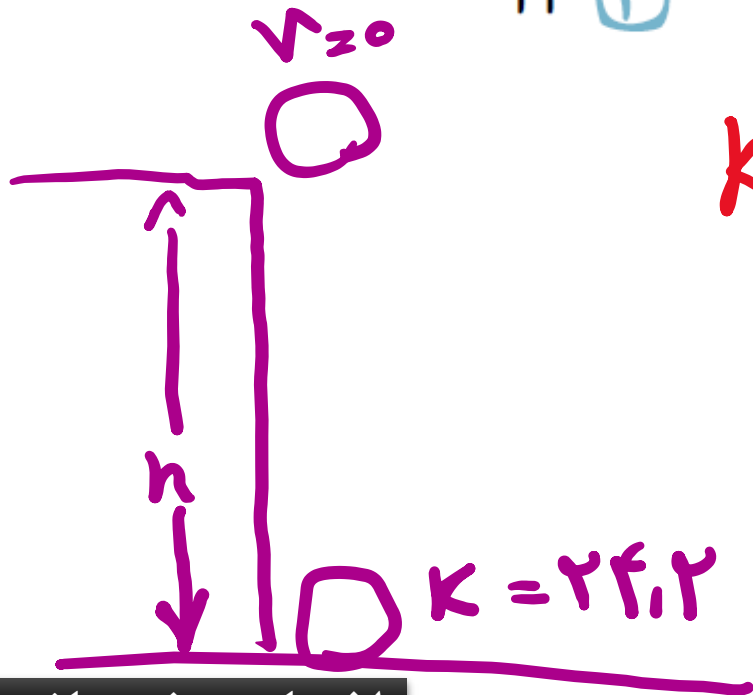
در آخرین ثانیه حرکتش چند متر بر ثانیه است؟ ($g = 10 \frac{m}{s^2}$)

۱۲ (۴)

۱۵ (۳)

۱۷ (۲)

۲۲ (۱)

$$K = \frac{1}{2} m v^2 \Rightarrow v^2 = \frac{2K}{m} = \frac{2 \times 24,2}{0,1} = 484$$

$$\rightarrow v = 22 \text{ m/s}$$

$$\bar{v} = \frac{v+v_0}{2} = \frac{v+v-10}{2} = v-5$$

$$\bar{v} = 22 - 5 = 17 \text{ m/s}$$

۴ گلوله‌ای از ارتفاع H رها می‌شود. از لحظه رها شدن تا مدت زمانی که $\frac{1}{9}H$ را طی می‌کند،

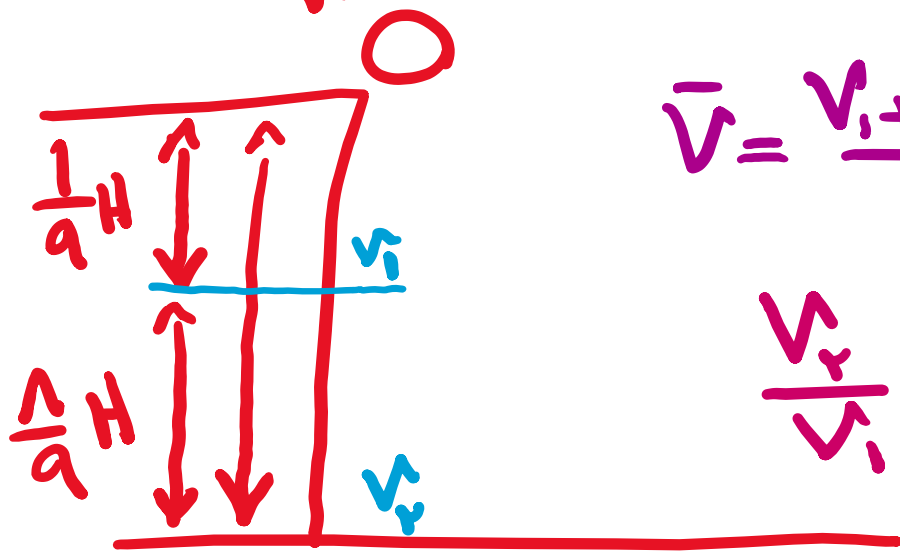
سرعت متوسط آن $4,9 \frac{m}{s}$ است. این گلوله با تندی (سرعت) چند متر بر ثانیه به زمین می‌رسد؟
(مقاومت هوا ناچیز است و $g = 9,8 \frac{m}{s^2}$ است.)

۳۹,۲ (۴) $v=0$

۲۹,۴ (۳) ✓

۱۹,۸ (۲)

۱۴,۷ (۱)

$$\bar{v} = \frac{v_1 + v_0}{2} = 4,9 \Rightarrow v_1 = 2 \times 4,9 \quad \text{و} \quad v = \sqrt{2gh}$$

$$\frac{v_2}{v_1} = \sqrt{\frac{h_2}{h_1}} = \sqrt{\frac{H}{\frac{1}{9}H}} = 3$$

$$\Rightarrow v_2 = 3v_1 = 3 \times 2 \times 4,9 \approx 30$$

علی جیرا وب سائیت تخصصی آموزش

ALICEBRA.COM

۰۹۱۲-۷۷۴۴-۲۸۱

ALICEBRA.COM